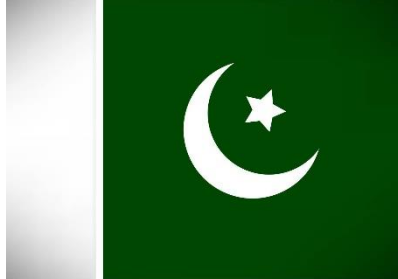

Sectie België – Bangladesh, Nepal, **Pakistan**, Sri Lanka

Van 16 tot 21 januari 2023

Bezoek van een delegatie van de sectie België-Pakistan van de IPU aan Pakistan

SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIE:

- Mevrouw Alessia Claes, voorzitter van de sectie België-Pakistan van de IPU;
- De heer Karl Vanlouwe, lid van de sectie België-Pakistan van de IPU;
- De heer Philippe Courard, lid van de sectie België-Pakistan van de IPU;
- De heer Georges Dallemagne, lid van de sectie België-Pakistan van de IPU;
- Mevrouw Özlem Özen, lid van de sectie België-Pakistan van de IPU;
- De heer Ruben Vanhaverbeke, secretaris van de sectie België-Pakistan.

Context van het bezoek

Op uitnodiging van mevrouw Shaista Pervaiz Malik, de voorzitter van Belgisch-Pakistaanse vriendschapsgroep van de *Senate* van Pakistan, heeft een delegatie van de IPU-sectie een bezoek gebracht aan Pakistan van 16 tot 21 januari 2023. Deze uitnodiging werd opgemaakt te Pakistan op 25 januari 2022 en ontvangen door de Pakistaanse ambassade te Brussel op 24 februari 2022.

De Belgische Vriendschapsgroep met Pakistan bestaat reeds sinds 1985. Recent hebben er in België korte ontmoetingen plaatsgevonden met delegaties uit Pakistan in 2005, 2008, 2016, 2017 en 2022. In 2016 heeft er ook een meerdaagse zending vanuit Pakistan plaatsgevonden. In 2017 was er een uitgaande zending/tegenbezoek gepland (3-9/3) maar dat werd geannuleerd om veiligheidsredenen.

Maandag 16 januari

Bij aankomst op de luchthaven te Islamabad werden de delegatieleden hartelijk onthaald door de voorzitter (*Convener*) van de *Pakistan-Belgium Friendship Group*, mevrouw Asiya Azeem. Tevens waren ook de Belgische ambassadeur, de heer Charles Delogne, en de eerste secretaris van de Belgische ambassade, de heer Sylvain Vanrie, aanwezig om de delegatie welkom te heten. Tot slot werd de delegatie vergezeld door de medewerkers van het protocol van het Pakistaanse parlement die delegatie doorheen de volledige missie op uitstekende wijze begeleid hebben.

Op maandag 16 januari vond op de middag in de gebouwen van het Pakistaanse parlement, en meer bepaald van de *National Assembly*, een ontmoeting plaats met de *Pakistan-Belgium Friendship Group of the National Assembly*. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- mevrouw Asiya Azeem (*Convener of the Pakistan-Belgium Friendship Group of the National Assembly*), de dames Zahra Wadood Fatemi, Wajiha Akram, Saira Bano en Kishwar Zehra en de heren Naveed Aamir Jeeva en Makhdoom Syed Sami Ul Hassan Gillani) .
- leden van het protocol van de *National Assembly* en parlementaire medewerkers.

Tijdens deze ontmoeting werden verschillende onderwerpen besproken zoals vrouwenrechten in Pakistan, de oorlog in Oekraïne, de aanpassing van de wetgeving in de strijd tegen de kinderarbeid, de toestand in Afghanistan alsook het lot van de Afghaanse vluchtelingen in Pakistan, de klimaatverandering en de zware overstromingen die Pakistan in 2022 geteisterd hebben, de relatie met India en de situatie in Kasjmir. Daarnaast werd ook dieper ingegaan op de handelsrelatie tussen de Europese Unie en Pakistan alsook op de onderhandelingen die thans lopen met het Internationaal Muntfonds (IMF) in het kader van een nieuwe lening voor Pakistan.

Vervolgens heeft de delegatie deelgenomen aan een lunch die werd aangeboden door mevrouw Asiya Azeem (*Convener of the Pakistan-Belgium Friendship Group of the National Assembly*).

Daarna vond er een ontmoeting plaats met de leden van de *Women's Parliamentary Caucus*. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- de dames Asiya Azeem, Saira Bano en Wajiha Akram,
- medewerkers van het team verbonden aan de *Women's Parliamentary Caucus* alsook medewerkers verbonden aan het protocol van het Pakistaans parlement.

Na een korte voorstelling en historische schets van de *Women's Parliamentary Caucus* werd er dieper ingegaan op de positie van de vrouw in de Pakistaanse samenleving alsook in de Pakistaanse politiek. De werking van de *Women's Parliamentary Caucus* is er vooral op gericht om wetgevende initiatieven te nemen teneinde de positie van de Pakistaanse vrouw in de samenleving te versterken. Hierbij werd het voorbeeld aangehaald van aanpassingen aan het erfrecht. Daarnaast wenst de *Women's Parliamentary Caucus* niet enkel in te zetten op meer juridische gelijkheid tussen man en vrouw maar ook op feitelijke gelijkheid waarbij er meer wordt ingezoomd op de dagelijkse realiteit van de Pakistaanse vrouw die sterk verschillend is. Hierbij onderstreept men de rol van campagnes op de sociale media. Tot slot onderstreept de *Women's Parliamentary Caucus* het belang aan quota bij verkiezingen teneinde meer vrouwelijke verkozenen af te vaardigen in het Pakistaanse parlement, zowel in de *National Assembly* als in de Senaat.

Tot slot vond er in het Pakistaanse parlement ook nog een ontmoeting plaats met de *Speaker* van de *National Assembly*, de heer Raja Pervez Ashraf. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- medewerkers van het team van de *Speaker* alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

Tijdens deze ontmoeting werden uiteenlopende onderwerpen aangekaart die zowel betrekking hebben op het nationale beleidsniveau van Pakistan als op het internationaal beleidsniveau. De volgende thema's werden besproken:

- De relaties tussen Pakistan en België/Europese Unie;
- De overstromingen die Pakistan in 2022 geteisterd hebben alsook de impact van de klimaatverandering;
- De interne politieke situatie van Pakistan en de naderende verkiezingen;
- De oorlog in Oekraïne;
- De situatie in Afghanistan;
- Een stand van zaken van de recente ontwikkelingen in Kashmir.

Na de ontmoeting met de *Speaker* van de *National Assembly* vond ook nog een bezoek plaats aan de plenaire vergadering van de *National Assembly* alsook een museum waarbij meer uitleg werd verschaft over de werking van zowel de *National Assembly* als de *Senate* van Pakistan.

Ter afsluiting van de avond vond er in het Hotel Serena in Islamabad een diner plaats met als gastheer de *Deputy Speaker* van de *National Assembly*, de heer Zahid Akram Duranni.

Dinsdag 17 januari

Op dinsdag 17 januari in de voormiddag vond een overleg plaats in de gebouwen van het ministerie van Buitenlandse Zaken met de speciale gezant van Pakistan voor Afghanistan, de heer Muhammad Sadiq. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- medewerkers van het team van de speciale gezant alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

Deze ontmoeting vormde de uitgelezen kans om dieper in te gaan op de huidige situatie in Afghanistan en de implicaties voor de Pakistaanse interne politieke en de veiligheidssituatie. De volgende onderwerpen werden hierbij aangesneden:

- Overhaaste evacuatie van Westerse troepen in de zomer van 2021 en haar gevolgen op korte termijn;
- Stand van zaken van de huidige interne politieke situatie in Afghanistan en het beleid gevoerd door de nieuwe machthebbers sinds midden 2021, met name de taliban;
- De kwestie van de Afghaanse vluchtelingen in Pakistan en de impact hiervan op het interne politieke bestel van Afghanistan;
- Het internationale en regionale overleg betreffende Afghanistan.

Tijdens de middag vond een ontmoeting plaats in de gebouwen van het Pakistaanse parlement met de leden van de commissie van Buitenlandse Zaken. De voorzitter van deze commissie, de heer Mohsin Dawar, kon omwille van persoonlijke redenen niet aanwezig zijn. De ontmoeting werd voorgezeten door de heer Muhammed Asim Nazir. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- de heren Muhammad Kahn Daha, Nawab Sher en Syed Naveed Qamar,
- medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

Deze ontmoeting stond volledig in het teken van het buitenlandbeleid van Pakistan en de uitdagingen waarmee dit land op dat vlak thans geconfronteerd wordt. De volgende onderwerpen werden hierbij aangekaart:

- De huidige situatie in Afghanistan;
- De rol van India in de verhouding met Pakistan: stand van zaken;
- De uitdagingen inzake de klimaatverandering;
- De oorlog in Oekraïne;
- De versterking van de handelspositie en –relaties van Pakistan met het buitenland en in het bijzonder de Europese Unie.

Na de middag vond een ontmoeting plaats in de gebouwen van het ministerie van Buitenlandse Zaken met de ontslagnemende directeur-generaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de heer Sohail Mahmood. Hij wordt opgevolgd door de heer Dr. Asad Majid Kahn die voorheen ambassadeur voor Pakistan was in Japan, de Verenigde Staten en België/EU. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

Ook tijdens deze ontmoeting stond het buitenlandbeleid van Pakistan centraal. De volgende onderwerpen werden hierbij besproken:

- De situatie in Kasjmir;
- De situatie van de moslims in India onder de huidige regering van eerste minister Narendra Modi (*BJP Party / Hindoenationalisme*);
- De relatie tussen Pakistan en China.

Tot slot vond in de late namiddag een ontmoeting plaats in de gebouwen van het Pakistaanse parlement met de leden van de *SDGs (Sustainable Development Goals) Taskforce*. Deze bijeenkomst werd voorgezeten door de voorzitter van deze *Taskforce*, mevrouw Romina Kurshid Alam. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- medewerkers van het secretariaat van de *Taskforce* alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

Deze *Taskforce* is een werkgroep die zowel leden van de *National Assembly* als de *Senate* verzamelt teneinde de *Sustainable Development Goals* te realiseren door het sensibiliseren van Pakistaanse politici alsook via concrete wetgevende initiatieven. De volgende onderwerpen kwamen hierbij aan bod:

- De rol van de *civil society* in de realisatie van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling ;
- Mensenrechten en in het bijzonder de evaluatie van de conventie inzake kinderrechten;
- De overstromingen die Pakistan getroffen hebben en de impact/uitdagingen van de klimaatverandering.

Aan het einde van de avond vond er een buffetediner plaats in de ambtswoning van de Belgische ambassadeur in Islamabad. Hierbij konden de leden van de delegatie kennismaken met de medewerkers van de Belgische ambassade te Pakistan. Dit diner werd voorafgegaan door een bezoek aan de moskee van Islamabad waar de leden van de delegatie een rondleiding kregen door de imam alsook een versie van de Koran in het Urdu ontvingen.

Woensdag 18 januari

In de loop van woensdagvoormiddag heeft de delegatie de verplaatsing gemaakt van Islamabad naar Lahore, de hoofdstad van de provincie Punjab.

De delegatie kwam op de middag aan en bracht een bezoek aan een Belgisch bedrijf dat een textielfabriek heeft in Lahore, genaamd TexPak. Dit bedrijf ontstond in 2003 toen de Belgische familie Delcour besloot om haar samenwerking met de Pakistaanse *Sapphire Group* naar een hoger niveau te tillen.

De huidige manager van de fabriek, de heer Baudouin Delcour, de zoon van oprichter Luc Delcour, heeft een voorstelling gedaan van de huidige activiteiten van TexPak en heeft een uitgebreide rondleiding gegeven aan de leden van de delegatie.

In de namiddag brachten de delegatieleden een bezoek aan de Badshahi moskee.

Tot slot vond er in Lahore een ontmoeting plaats met de gouverneur van Punjab, de heer Muhammad Baligh Ur Rehman. Hij werd op 30 mei 2022 aangesteld door de president van Pakistan op voorspraak van de eerste minister. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- medewerkers van de gouverneur van Punjab alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

De volgende onderwerpen werden tijdens de ontmoeting aangesneden:

- De huidige economische situatie van Pakistan;
- De impact van de overstromingen op Punjab en Pakistan;
- De uitdagingen (o.a. de hoge mate van luchtvervuiling) waarmee de stad Lahore wordt geconfronteerd;
- De verhouding tussen India en Pakistan.

De ontmoeting werd afgerond met een diner.

[Donderdag 19 januari](#)

Na het ontbijt in het hotel te Lahore hebben de delegatieleden het vliegtuig genomen richting Karachi. Na aankomst op de luchthaven te Karachi werd er eerst een bezoek gebracht aan het *Mary Adelaide Leprosy Centre (MALC)* in het centrum van Karachi. Hierbij kregen de delegatieleden een rondleiding en toelichting bij de werking.

Vervolgens zette de delegatie koers naar de *Manghopir Tatarko Yagangat Primary and Secondary School* gevestigd in een buitenwijk van Karachi. De leden van de delegatie werden hartelijk ontvangen en kregen een rondleiding in de schoolgebouwen.

In de late namiddag werd de delegatie ontvangen door de *Chief Minister* van Sindh, de heer Syed Murad Ali Shah. Hierbij waren de volgende personen aanwezig:

- de heer Charles Delogne, ambassadeur, en zijn medewerker, de heer Sylvain Vanrie (Eerste Secretaris),
- medewerkers van de *Chief Minister* alsook medewerkers van het protocol van het Pakistaans parlement.

De volgende onderwerpen werden tijdens de ontmoeting aangesneden:

- De wederopbouw van de getroffen gebieden in Sindh na de zware overstromingen van 2022;
- De impact van de overstromingen op de economische ontwikkeling van Sindh;
- De economische troeven van Sindh en het belang van de havens van Karachi en Muhammad Bin Qasim (de diepzeehaven vlakbij de haven van Karachi).

Dit bezoek werd gevolgd door een diner.

Vrijdag 20 januari

Op vrijdagvoormiddag bracht de delegatie via een legerhelikopter, die vertrok vanuit de luchthaven van Karachi, een bezoek aan het *B-Fast Team* in de regio Kodjili. Deze regio is gelegen in Sindh en ligt op zowat 250 kilometer ten zuidoosten van Karachi. Tijdens het bezoek werd onder meer het lokaal ziekenhuis bezocht en kennisgemaakt met de waterzuiveringsinstallatie die drinkwater verschaft aan de lokale bevolking.

In de late namiddag vond er in het Marriott Hotel te Karachi nog een ontmoeting plaats tussen de leden van de delegatie en de directeur van de *Ontex Company Pakistan*. Ontex is sinds 2011 actief in Pakistan en produceert onder meer luiers voor baby's.

De directeur gaf een overzicht van de activiteiten en stond stil bij de vele uitdagingen om handel te drijven en te ondernemen in Pakistan. De moeilijke begrotings situatie van Pakistan en het uitblijven van een reddingspakket van het IMF heeft ook rechtstreekse gevolgen voor heel wat bedrijven, aangezien de Pakistaanse overheid haar fiscale verplichtingen niet meer kan naleven. De steeds verslechterende algemene economische situatie van het land met een torenhoge inflatie en een snel devaluerende munt zorgen er eveneens voor dat het ondernemingsklimaat in Pakistan sterk verslechterd is.